

РЕШЕНИЕ

№ О2-Л-141-11
от 04.08.2017 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 04.08.2017 г. след като разгледа всички факти и обстоятелства във връзка с откритата процедура за отнемане на издадената на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД лицензия № Л-141-11 от 13.08.2004 г. за извършване на дейността „обществено снабдяване с електрическа енергия“, установи следното:

„Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК ЕАД) е подало в Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, с ново наименование Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) жалба с вх. № Е-13-01-10 от 03.02.2014 г. срещу „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД. В жалбата се твърди, че „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД с писмо с изх. № XXX от XXX г. е уведомило обществения доставчик, че прихваща свои задължения в размер на XXX лв. по фактури № XXX от 31.12.2013 г., № XXX от 31.12.2013 г., № XXX от 10.01.2014 г., № XXX от 10.01.2014 г., издадени от НЕК ЕАД, в качеството му на обществен доставчик на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, в качеството му на краен снабдител, със свои насрещни вземания от НЕК ЕАД в размер на XXX лв. по фактури № XXX от 31.12.2013 г. и № XXX от 31.12.2013 г. за изкупена електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници (ВИ) и чрез високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия. Посочено е също, че дължимите суми по издадените на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД фактури са общо в размер на XXX лв. От тази сума, крайният снабдител прави прихващане с цедирани вземания на „ЕВН Топлофикация“ ЕАД и „ЕВН Каварна“ ЕООД в размер XXX лв., съответно XXX лв. или общо XXX лв. След извършване на прихващането с цедираните вземания за „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД остава задължение в размер на XXX лв.

Предвид горното НЕК ЕАД твърди, че извършените прихващания са незаконосъобразни, тъй като нарушават установения в Закона за енергетиката (ЗЕ) ред за компенсиране на разходите, произтичащи от наложени задължения към обществото за изкупуване на електрическа енергия, произведена от ВИ и чрез високоефективно комбинирано производство, както и че тези прихващания лишават дружеството от необходимите парични средства за осъществяване на лицензионната дейност.

С писмо с вх. № Е-13-01-16 от 20.02.2014 г. НЕК ЕАД е представило допълнителни аргументи и разяснения към жалбата си. НЕК ЕАД посочва, че „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е спряло да извършва плащания към обществения доставчик, като посочената причина е наличие на вземания на дружеството, произтичащи от Методиката за компенсиране на разходите на обществения доставчик и крайните снабдители, произтичащи от

наложени им задължения към обществото за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени от възобновяеми енергийни източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, приета от КЕВР с решение по Протокол № 117 от 16.07.2012 г., по т. 1 (Методиката от 2012 г.), която е отменена с влязло в сила решение на Върховния административен съд. НЕК ЕАД посочва, че „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД не може да получи компенсиране на разликата между одобрените прогнозни годишни разходи за изкупуване на енергия от ВИ за периода 01.07.2012 г. – 31.07.2013 г. и действителните му разходи преди КЕВР да е взела решение съгласно чл. 35 от ЗЕ.

Въз основа на горната жалба на НЕК ЕАД, КЕВР е извършила проверка в хода на която е съставен Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № XXX от XXX г. С посочения АУАН е установено следното: На 22.01.2014 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД в гр. Пловдив е извършило прихващане на насрещно задължение към НЕК ЕАД в размер на XXX лв. по фактури № XXX от 31.12.2013 г., № XXX от 31.12.2013 г., № XXX от 10.01.2014 г., № XXX от 10.01.2014 г. издадени от НЕК ЕАД на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, в качеството му на краен снабдител, със свои насрещни вземания, в размер на XXX лв. по фактури № XXX от 31.12.2013 г. и № XXX от 31.12.2013 г. за изкупена електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство. Това задължение на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД към НЕК ЕАД в размер на XXX лв. е намалено със XXX лв. вследствие извършено предходно прихващане с цедирани вземания на „ЕВН Топлофикация“ ЕАД и „ЕВН Каварна“ ЕООД. В резултат на извършените прихващания вземането на НЕК ЕАД остава дължимо в размер на XXX лв. Като е извършило прихващане на суми в противоречие с разпоредбата на чл. 35 от ЗЕ и чл. 12 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е извършило и нарушение на т. 2.1 от лицензия № Л-141-11 от 13.08.2004 г., с което е осъществило състава на чл. 206, ал. 1 от ЗЕ.

Въз основа на АУАН № XXX от XXX г. Председателят на КЕВР е издал Наказателно постановление (НП) № XXX от XXX г., с което на основание чл. 206, ал. 1 от ЗЕ на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е наложена имуществена санкция в размер на XXX лв.

С Решение № О1-Л-141-11 от 19.03.2014 г. Комисията е открила процедура за отнемане на издадената на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД лицензия № Л-141-11 от 13.08.2004 г. за извършване на дейността „обществено снабдяване с електрическа енергия“. Процедурата е открита на основание чл. 59, ал. 1, т. 2 от ЗЕ във връзка с чл. 77 и чл. 79, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) и въз основа на издаден АУАН № XXX от XXX г.

С писмо с вх. № Е-13-01-23 от 19.03.2014 г. НЕК ЕАД е уведомило КЕВР, че към тази дата „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД не е преустановило нарушението, установено с цитирания АУАН, както и че задълженията на електроснабдителното дружество към обществения доставчик са в размер на XXX лв.

С решението за откриване на процедура за отнемане на издадената лицензия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, на основание чл. 77, ал. 2 от НЛДЕ, Комисията е дала на дружеството 7-дневен срок да преустанови нарушенията, установени с АУАН № XXX от XXX г. и да отстрани последиците от тях. Със същото решение на основание чл. 79, ал. 2 от НЛДЕ е предоставила на лицензианта 14-дневен срок за становище по решението за откриване на процедура за отнемане на лицензия.

С решение по Протокол № 40 от 19.03.2014 г., по т. 2, КЕВР е приела решение да се изискат становища по откритата процедура по отнемане на лицензия от компетентните държавни и общински органи. В тази връзка, такива становища с писмо с изх. № XXX от XXX г. и № XXX от XXX г. са изискани от министъра на икономиката и енергетиката, министъра на

вътрешните работи, министъра на финансите, министъра на отбраната, министъра на правосъдието, председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), съответно от главния прокурор на Р България.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. министърът на вътрешните работи е уведомил КЕВР, че не е в правомощията и функционалната компетентност на Министерството на вътрешните работи да се произнесе относно икономическите последици от евентуалното отнемане на лицензията на дружеството.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. министърът на финансите е уведомил КЕВР, че през 2013 г. на основание Договора между Република България и Република Австрия за взаимно насърчаване и защита на инвестициите и Договора за енергийната харта по искане на австрийското дружество „ЕВН“ АГ пред Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове (ICSID) в град Вашингтон, САЩ е образувано арбитражно производство във връзка с възникнал инвестиционен спор. В тази връзка е посочено, че в хода на инициираната процедура по отнемане на лицензията на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД държавата следва да съобразява своите действия с оглед гарантиране правото на дружеството на правилен и справедлив процес, правото да участва равнопоставено и спрямо него еднакво да се прилагат нормите на националното законодателство и на международното право, в частност Договора между Република България и Република Австрия за взаимно насърчаване и защита на инвестициите. По отношение на въпросите за социалните и икономическите последици от евентуалното отнемане на лицензията, както и за значението на отнемането ѝ за сигурността на снабдяването с електрическа енергия на клиентите, министърът на финансите е посочил, че предвид регламентираната в ЗЕ и НЛДЕ фигура на „особен търговски управител“, при евентуално отнемане на лицензията на дружеството, доставките на електрическа енергия за гражданите и бизнеса няма да бъдат прекратени. Посочил е също, че в краткосрочен план сигурността на снабдяването не е застрашена, поради което не би следвало да се очакват преки негативни социални и/или икономически последици. Въпреки това министърът е отбелязал, че отнемането на лицензиите и на трите електроснабдителни дружества ще има отрицателен репутационен ефект от гледна точка на инвестиционната среда.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. министърът на отбраната е изразил становище, че евентуалното отнемане на лицензията няма да окаже пряко отрицателно влияние върху дейността на военните формирования от Българската армия. По отношение на сигурността на снабдяването с електрическа енергия е посочил, че нормите на ЗЕ и НЛДЕ предвиждат мерки в компетентността на КЕВР и министъра на икономиката и енергетиката, които ще гарантират сигурността на снабдяването на клиентите с електрическа енергия и ще предотвратят възникването на опасност за националната сигурност и обществения ред .

С писмо с вх. № XXX от XXX г. председателят на ДАНС е уведомил КЕВР, че следва да се има предвид, че към онзи момент финансово-икономическото състояние на НЕК ЕАД е критично, като една от причините за това са действията по прихващане на крайните снабдители. Посочва, също, че влошеното състояние на НЕК ЕАД ще се отрази негативно върху финансовите показатели на дружествата от „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД). Председателят на ДАНС отбелязва, че всички електроенергийни обекти в страната са свързани и функционират в единна национална електроенергийна система, като дестабилизацията, ограничаването или спирането на производството и преноса на електрическа енергия застрашава енергийната сигурност и създава предпоставки за заплахата на националната сигурност на Р България.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. Върховна административна прокуратура посочва, че не разполага със законови правомощия да дава становища и оценки относно предприеманите действия и издаваните актове от централните и местните органи на изпълнителната власт.

С писма с вх. № XXX от XXX г. и № XXX от XXX г. Сдружение – юлнц – ТЕХРЕН – Технически ренесанс, съответно Комитет за защита на закона, Движение „Освобождение“,

„Движение за граждански контрол“, Стефан Георгиев Сталев и Митко Младенов Грозев, са изразили становище, че лицензията на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД следва да бъде отнета поради неизпълнение на лицензионните задължения.

С писмо с изх. № XXX от XXX г. КЕВР е изпратила Решение № О1- Л-141-11 от 19.03.2014 г. на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД. В тази връзка дружеството е уведомено, че съгласно т. 3 от посоченото решение му е предоставен 14-дневен срок за становище по откритата процедура. С писмо вх. № XXX от XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е изразило становище, че не са налице основания за отнемане на лицензията, и е поискало прекратяване на процедурата. Според дружеството извършването на прихващанията на XXX г. представлява упражняване на базисно гражданско право, което е напълно законосъобразно. Дружеството, също, излага твърдение, че е изпълнило всички указания в Решение № О1-Л-141-11 от 19.03.2014 г. с аргументите: Първо, прихващането е еднократно действие, което не може да бъде „преустановено“. Второ, няма последици, които да бъдат отстранени, тъй като с прихващането се цели единствено ефективност на плащанията чрез избягване на „двойно плащане“ и в този смисъл последиците са положителни и за двете дружества. Посочва, че дори да се приеме, че има отрицателни последици, то те са отстранени, тъй като прихващането, което е послужило за откриване на процедурата за отнемане на лицензията, е в размер на XXX лв., а на XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е превело на НЕК ЕАД сумата от XXX лв.

С писмо с изх. № XXX от XXX г. КЕВР е поискала от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД да представи всички относими по случая документи, както и аргументи относно изводите, направени от Комисията в свое Решение № О1-Л-141-11 от 19.03.2014 г. В тази връзка с писмо с вх. № XXX от XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е изразило становище, че не са налице основания за отнемане на лицензията, и е поискало прекратяване на процедурата. В писмото си дружеството посочва, че нарушението, за което е открита процедурата за отнемане на лицензията, не е ясно описано и поради това дружеството не разбира в какво е обвинено. Поради това дружеството заявява, че ще коментира единствено прихващанията от XXX г., които са посочени в решението на КЕВР. След това, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД повтаря аргументите си от писмото си от XXX г. В допълнение, дружеството заявява, че Решение № О1- Л-141-11 от 19.03.2014 г. за откриване на процедурата за отнемане на лицензия неправилно препраща към механизма по чл. 35 от ЗЕ за компенсиране на разходите за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници (ВИ), тъй като крайните снабдители не участват в този механизъм след изменението на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 57 от 05.07.2013 г., защото НЕК ЕАД им заплаща ежемесечно пълния размер на изкупената от енергия от ВИ по силата на чл. 94 от ЗЕ. Освен това, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД посочва, че лицензията му не съдържа задължения, свързани с изкупуването на електроенергия ВИ, и следователно нарушаването на механизма за изкупуване на тази енергия не може да представлява основание за откриване на процедура за отнемане на лицензията му.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. НЕК ЕАД е представило в КЕВР значителен обем допълнителни доказателства и документи във връзка с подадената от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД жалба и които според дружеството са относими към откритото производство. В тази връзка и поради големия обем на допълнителните доказателства, получени от НЕК ЕАД, КЕВР с решение по Протокол № 49 от 04.04.2014 г., по т. 3, е постановила възможност на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД да се запознае с новопостъпилите писмени доказателства, да представи свои такива и да изрази становище в срок до XXX г., както и че насрочва второ открито заседание на XXX г. за обсъждане на производството по отнемане на лицензията.

На XXX г. КЕВР е провела открито заседание с участието на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, на което на дружеството са връчени всички документи, предоставени

от НЕК ЕАД на XXX г. По време на откритото заседание, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е повторило позицията си, изразена в писмото от XXX г.

С писмо, постъпило по факс с вх. № XXX от XXX г. и по поща с вх. № XXX от XXX г., „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е представило становище относно новопредставените от НЕК ЕАД документи на XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД заявява, че тези документи не са относими, тъй като са издадени през XXX г. и XXX г. и не се отнасят до прихващанията направени на XXX г. от дружеството. Освен това, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД посочва, че компенсирането на разходите за изкупуване на енергия от ВИ в периода 01.07.2012 г. – 05.07.2013 г. е регламентирано от Методиката за компенсиране на разходите на обществения доставчик и крайните снабдители, произтичащи от наложени ми задължения към обществото за изкупуване по преференциални цени на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници, приета от КЕВР с решение по Протокол № 78 от 22.06.2009 г. (Методиката от 2009 г.), която според дружеството е възстановила действието си след отмяната на Методиката от 2012 г. В тази връзка дружеството твърди, че съгласно Методика от 2009 г. НЕК ЕАД дължи на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД ежемесечно възстановяване на пълния размер на разходите за изкупуване на енергия от ВИ.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. НЕК ЕАД е представило допълнителни пояснения във връзка с действията на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД по прихващане, за които общественият доставчик е сезирал КЕВР с жалбата от XXX г. НЕК ЕАД посочва, че преносното предприятие, каквото качество има дружеството към онзи момент, следва да възстановява ежемесечно на крайните снабдители до 1/12 част от утвърдените индивидуални годишни разходи, класифицирани като „разходи за задължения към обществото“ за съответния ценови период на база решение на КЕВР за този период, а не действителния размер на тези разходи (т. 8 на Раздел IV от Методиката от 2012 г.). По силата на т. 12 от Раздел IV от Методиката от 2012 г., когато е налице разлика между планирани и действителни плащания за „разходи за задължения към обществото“ съответният краен снабдител може да предяви искане за признаване на разликата, която се отразява в необходимите годишни приходи за следващ ценови период. В съответствие с Методиката от 2012 г. НЕК ЕАД е заплащало на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД ежемесечно XXX от одобрените прогнозни годишни разходи на дружеството.

НЕК ЕАД твърди, че преди влизането в сила на съдебното решение за отмяна на Методиката от 2012 г., в периода м. април – м. юли 2013 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е извършило прихващания на свои задължения към обществения доставчик за заплащане на доставена електрическа енергия общо в размер на XXX лв. с претендирани суми за възстановяване в пълен размер на разходите си за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени. Дружеството посочва, че по негова жалба, КЕВР е постановила Решение № Ж-139 от 28.06.2013 г., с което е установила, че действията на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД представляват нарушение на механизма за компенсиране на разходите за закупена електрическа енергия по преференциални цени, и е постановила последното да преустанови прихващанията.

На следващо място НЕК ЕАД е изложило, че предвид изменението от 05.07.2013 г. на чл. 94 от ЗЕ крайните снабдители продават на обществения доставчик електрическата енергия, която са закупили по преференциални цени, на цената, на която са закупили тази енергия. С решение по Протокол № 110 от 18.07.2013 г. КЕВР е приела нова Методика за компенсиране на разходите по чл. 35 от Закона за енергетиката и за разпределение на тези разходи между крайните клиенти присъединени към електроенергийната система (Методика от 2013 г.), която е приложима от началото на новия ценови период 01.08.2013 г. В тази връзка „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД отново прави прихващания на свои задължения към НЕК ЕАД за доставена електрическа енергия със свои вземания на основание чл. 94 от ЗЕ за закупена по преференциални цени електрическа енергия от ВИ. НЕК ЕАД посочва, че в уведомленията за

прихващане „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е признало, че след извършените прихващания на суми по чл. 94 от ЗЕ дължи суми на обществения доставчик за закупена електрическа енергия, но същевременно не заплаща тези суми.

В заключение, в жалбата си НЕК ЕАД твърди, че в резултат на незаконосъобразно извършените прихващания и неплащането на разликите в сумите за доставена електрическа енергия, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД се е самокомпенсирало незаконосъобразно в общ размер на XXX лв.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е изискала от КЕВР да му бъдат дадени указания за доказването на кои конкретни факти и обстоятелства са представените допълнителни документи от НЕК ЕАД на XXX г., както и да му бъде предоставен допълнителен срок за анализ на тези документи. Дружеството е направило и искане откритото заседание, предвидено за 28.04.2014 г., да бъде отсрочено. В тази връзка КЕВР с писмо с изх. № XXX от XXX г. е уведомила „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, че с оглед изясняване на всички относими факти и обстоятелства по откритата с Решение № О1-Л-141-11 от 19 март 2014 г. процедура, както от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, така и от НЕК ЕАД, са изискани всички писмени доказателства, които дружествата считат за относими към случая. В тази връзка от НЕК ЕАД с писмо с вх. № XXX от XXX г. са предоставени документи, които с цел гарантиране правото на крайния снабдител на защита и неговото ефективно осъществяване, са предоставени на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, като е дадена възможност на дружеството да изрази становище. КЕВР, също, е уведомила „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, че макар и НЕК ЕАД да не е изложило своите подробни аргументи за това кои доказателства какви факти установяват, от представените документи се установява, че всички те се отнасят до възникнали спорове между „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и НЕК ЕАД във връзка с извършени от крайния снабдител действия, а именно: прихващане и неплащане на дължими суми с цел компенсиране на направени от крайния снабдител разходи за закупена електрическа енергия по преференциални цени.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е представило на КЕВР допълнителни доказателства, както и е направило искане за назначаване на счетоводно-икономическа експертиза с въпроси: да се установи общата сума на задълженията на НЕК ЕАД към трети лица към XXX г.; в състояние ли е НЕК ЕАД да посреща в краткосрочен план задълженията си за плащане и ако не какви са причините; ако беше извършено реално плащане от страна на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, вместо извършеното прихващане щеше ли това да позволи на НЕК ЕАД да изплати текущите си задължения към трети лица.

На 28.04.2014 г. КЕВР е провела второ открито заседание с участието на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, на което дружеството е повторило отново позицията и аргументите си по откритата процедура за отнемане на лицензията. Освен това е заявило, че е започнало преговори с НЕК ЕАД за разрешаване на търговския спор между тях относно извършените прихващания. С решение по Протокол № 62 от 28.04.2014 г. от проведеното открито заседание, КЕВР е дала срок до 12.05.2014 г. на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД да предостави становище във връзка с представените от НЕК ЕАД нови доказателства.

С писма вх. № XXX от XXX г. и № XXX от XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е изложило допълнителни аргументи, че няма основание за отнемане на лицензията му за извършване на дейността „обществено снабдяване с електрическа енергия“, като е посочило, че влошаването на финансовото положение на НЕК ЕАД не се дължи на действията на крайния снабдител.

НП № XXX от XXX г., с което на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е наложена имуществена санкция в размер на XXX лв. е потвърдено с Решение № XXX от XXX г. на Пловдивския районен съд по а.н.д. № XXX от XXX г., което решение е оставено в сила с Решение № XXX от XXX г. на Административен съд – Пловдив по к.н.а.х.д. № XXX от XXX г.

На основание чл. 70, б. „в“ от Закона за административните нарушения и наказания заместник-окръжният прокурор в Окръжна прокуратура-Пловдив е направил предложение за възобновяване на административно-наказателно производство по к.н.а. дело № XXX от XXX г. по описа на Административен съд – Пловдив във връзка с нововъзникнали обстоятелства – Решение от XXX г. на Арбитражният съд при Българската търговски-промишлена палата и Решение № XXX от XXX г. на Софийския градски съд по т. дело № XXX от XXX г., потвърдено с Решение № XXX от XXX г. на Апелативен съд – София по т. дело № XXX от XXX г. В тази връзка с Решение № XXX от XXX г. Административен съд – Пловдив по к.а.н.д. № XXX от XXX г. оставя без уважение предложението на заместник-окръжния прокурор в Окръжна прокуратура - Пловдив, което решение е окончателно.

С писмо с вх. № Е-13-01-64 от 14.12.2016 г. НЕК ЕАД уведомява КЕВР, че във връзка със заведени пред Арбитражният съд при Българската търговски-промишлена палата (АС при БТПП) частични искиове от дружеството срещу „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД за неплатена електрическа енергия по договор за продажба на електрическа енергия № XXX от 25.05.2011 г. за периода от м. март 2013 г. до м. март 2014 г., както и насрещни искиове на крайния снабдител срещу НЕК ЕАД за вземания за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото за изкупуване на енергия по преференциални цени за периода от м. юли 2012 г. до м. юли 2013 г., е образувано ВАД № XXX от XXX г., по което е постановено Решение от XXX г. на АС при БТПП. НЕК ЕАД посочва, също, че решението е окончателно и подлежи на изпълнение, както и че в мотивите на същото АС при БТПП приема, че извънсъдебните прихващания на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД с процесните фактури за периода м. март 2013 г. до м. юли 2013 г. са породили действие.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД отново е поискало КЕВР да прекрати процедурата за отнемане на лицензия № Л-141-11 от 13.08.2004 г. Дружеството заявява, че едно от прихващанията, което е посочено в Решение № О1-Л-141-11 от 19.03.2014 г. като основание за откриване на процедурата за отнемане на лицензия, е признато за законосъобразно с Решение № XXX от XXX г. на Софийския градски съд (СГС) по т.д. № XXX от XXX г. Също така, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД посочва, че АС при БТПП с Решение от XXX г. по ВАД № XXX от XXX г. е признал за валидни и породили действие всички прихващания, направени от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД. В тази връзка дружеството е представило към молбата си решенията на СГС и АС при БТПП. Освен това, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД посочва, че неговите действия не са застрашили работата на обществения доставчик, функционирането на електроенергийната система и сигурността на доставките, тъй като две години след тях НЕК ЕАД продължава да извършва дейността си при подобряващи се финансови показатели.

С Решение № XXX от XXX г. СГС по т.д. № XXX от XXX г. е признал за установено, че „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД не дължи XXX лв. по фактура № XXX от 31.12.2013 г., тъй като вземането е погасено чрез прихващане, извършено на XXX г. Решението на СГС е потвърдено от Софийския апелативен съд с Решение № XXX от XXX г. по т.д. № XXX от XXX г.

НЕК ЕАД е завело осъдителни искиове срещу „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД пред АС при БТПП, по които е образувано ВАД № XXX от XXX г. В тази връзка с писмо с вх. № XXX от XXX г. НЕК ЕАД е посочило, че пред АС при БТПП искивете са предявени като частични, както следва: искиове за главници на обща стойност XXX лв. с ДДС, предявени частично при цена на пълния размер на искивете XXX лв. с ДДС; искиове за лихви на обща стойност XXX лв., предявени частично от общ размер XXX лв. В арбитражното производство „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е предявило частични евентуални насрещни искиове за вземания за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задълженията към обществото - закупуване на енергия, произведена от ВИ и високоефективно комбинирано производство за

периода от м. юли 2012 г. – м. март 2013 г., както следва: искове за главници на обща стойност XXX лв. с ДДС, предявени частично при цена на пълния размер на исковите XXX лв. с ДДС; искове за лихви на обща стойност XXX лв., предявени частично от общ размер XXX лв. и законна лихва върху главницата от датата на предявяване на евентуалните насрещни искове до окончателното плащане, както и частични насрещни искове за вземания за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задълженията към обществото - закупуване на енергия, произведена от ВИ и високоефективно комбинирано производство, за периода от м. март 2013 г. до м. юли 2013 г. включително, както следва: искове за главници на обща стойност XXX лв. с ДДС, предявени частично при цена на пълния размер на исковите XXX лв. с ДДС; искове за лихви на обща стойност XXX лв., предявени частично от общ размер XXX лв. и законна лихва върху главницата от датата на предявяване на насрещните искове до окончателното плащане.

С Решение от XXX г. АС при БТПП е постановил, че отхвърля като неоснователни исковите на НЕК ЕАД за неплатени фактури за периода от м. март до м. юли 2013 г., предявени частично за сумата от XXX лв., както и исковите за заплащане на законна лихва в размер на XXX лв., тъй като АС при БТПП е приел, че извънсъдебните прихващания на крайния снабдител с процесните фактури за периода от м. XXX до м. XXX XXX г. са породили действие. Със същото решение АС при БТПП осъжда „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД да заплати на НЕК ЕАД суми за неплатени фактури за периода от м. XXX до м. XXX 2014 г., както следва: XXX лв. неплатена главница по фактура от XXX г., ведно със законна лихва за период от XXX г. до окончателното ѝ изплащане, както и мораторна лихва от падежа до завеждане на исковата молба в размер на XXX лв.; XXX лв. неплатени главници по 10 бр. фактури за периода от XXX г. до XXX г., ведно със законна лихва за период от XXX г. до окончателното ѝ изплащане, както и мораторна лихва от падежа на всяка фактура до завеждане на исковата молба в размер XXX лв. Общо присъдената сума на в полза на НЕК ЕАД възлиза на XXX лв. главници и лихви, като върху главниците в размер на XXX лв. се дължи и законна лихва за период от XXX г. - завеждане на исковата молба, до окончателното изплащане.

По отношение на насрещно предявените искове от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД АС при БТПП е постановил, че оставя без разглеждане евентуално предявените искове на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД за заплащане на сумата XXX лв., представляваща вземания за периода от м. XXX XXX г. до м. XXX XXX г. за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задълженията към обществото - закупуване на енергия, произведена от ВИ и високоефективно комбинирано производство, предявени частично от пълната стойност на главницата XXX лв., както и законна лихва за забавата в размер на XXX лв. от датата на забавата до XXX г., като прекратява производството по тези искове. Производството е прекратено, тъй като в мотивите на своето решение АС при БТПП е приел, че извънсъдебните прихващания на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД с процесните фактури за периода от м. XXX до м. XXX XXX г. са породили действие. АС при БТПП е осъдил НЕК ЕАД да заплати на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД суми, както следва: XXX лв. - вземания за периода от м. XXX до м. XXX XXX г. за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задълженията към обществото - закупуване на енергия, произведена от ВИ и високоефективно комбинирано производство, ведно със законна лихва за период от XXX г. - завеждане на насрещния иск, до окончателното ѝ изплащане, както и XXX лв. мораторна лихва от падежа на всяко от вземанията до датата на предявяване на насрещния иск - XXX г.; XXX лв. главница за м. XXX XXX г., както и XXX лв. мораторна лихва за периода от настъпване на забавата до датата на предявяване на насрещния иск - XXX г.; XXX лв. главница за периода от м. март до м. XXX XXX г. за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задълженията към обществото - закупуване на енергия, произведена от ВИ и високоефективно комбинирано производство, ведно със законна лихва за период от XXX г. - завеждане на насрещния иск, до окончателното ѝ изплащане, както и XXX лв. мораторна лихва за периода от настъпване на

забавата до датата на предявяване на насрещния иск - XXX г.; XXX лв. разноски във връзка с арбитражното производство след служебно извършена компенсация. Общо присъдената сума в полза на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД като главници, лихви и разноски е в размер на XXX лв.

За разлика от установеното в мотивите на Решение от XXX г. АС при БТПП, е налице съдебна практика, която приема, че извършените прихващания са в противоречие с регламентирания механизъм за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задълженията към обществото, а именно:

НП № XXX от XXX г., издадено от председателя на КЕВР, с което на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е наложена имуществена санкция в размер на XXX лв., е обжалвано от дружеството пред Пловдивския районен съд. В тази връзка същият съд е постановил Решение № XXX от XXX г. по а.н.д. № XXX от XXX г., с което е потвърдил изцяло НП № XXX от XXX г. В мотивите на своето решение Пловдивският районен съд не възприема и не кредитира тълкуването на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД на извършените действия по прихващане като единствено възможен способ за уреждане на взаимоотношенията си с насрещни търговски субекти при налични изискуеми вземания и като способ незабранен изрично от ЗЕ. В тази връзка съдът е приел, че процедурата по компенсиране на разходите по чл. 21 т.17 от ЗЕ е изрична, императивна и е от публичен характер. Посочил е също, че законодателят е делегирал правомощия в тази насока единствено на КЕВР, като орган играещ ролята на регулатор в този особен вид обществени отношения. Според съда, осъществявайки ръководна и контролираща функция, именно Комисията одобрява извършените разходи като обем и въз основа на своето решение компенсира енергийните дружества за разходите, произтичащи от задълженията им към обществото. Съдът е посочил, че изричната уредба на законодателя изключва приложението на каквито и други правни способности за изпълнение, които имат погасителен ефект и не водят до размяна на парични средства, тъй като тези действия излизат извън рамките, поставени в уредбата по ЗЕ и останалите подзаконовни нормативни актове, уреждащи тези обществени отношения. Решение № XXX от XXX г. на Пловдивския районен съд по а.н.д. № XXX от XXX г. е оставено в сила с Решение № XXX от XXX г. на Административен съд – Пловдив по к.н.а.х.д. № XXX от XXX г., като съдът изцяло е възприел мотивите на Пловдивския районен съд.

Същите мотиви са изложени и в Решение № XXX от XXX г. на Административен съд – Пловдив по к.н.а.х.д. № XXX от XXX г., с което е оставено без уважение предложението на заместник-окръжният прокурор в Окръжна прокуратура - Пловдив за възобновяване на производството по к.н.а.х.д. № XXX от XXX г. по описа на Административен съд – Пловдив, както и в Решение № XXX от XXX г. на Варненския районен съд по н.а.х.д. № XXX от XXX г., което е потвърдено с Решение от XXX г. на Административен съд-Варна по к.н.а.х.д. № XXX от XXX г.

В горния смисъл е налице съдебна практика относно приложимостта на института „прихващане“ като способ за уреждане на отношения, свързани с компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото - закупуване на енергия, произведена от ВИ и високоефективно комбинирано производство, а именно:

В мотивите на Решение № XXX от XXX г. по адм. дело № XXX от 2013 г., Върховният административен съд е приел, че съществуващите фактически и правни отношения между НЕК ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, регламентирани от ЗЕ и подзаконовите актове по неговото прилагане, водят до два извода: Първият е, че налагането на задължения към обществото, свързани със защитата на околната среда и енергийната ефективност са пряко и непосредствено свързани с упражняване на конкретната им лицензионна дейност. Поради това породените спорове в тази връзка подлежат на квалификация, като спорове на лицензианти срещу лицензианти, свързани с изпълнение на лицензионната дейност по ЗЕ и попадат в обхвата на чл. 22, ал. 1, т. 3 от същия закон. Вторият е, че компенсирането на разходите, произтичащи от

такива задължения са уредени по императивен и изричен начин с норми от публично-правен характер. Спазването, респ. нарушаването им са въпроси, които стоят извън сферата на гражданско-правните отношения по сключените договори и попадат в обхвата на регулаторната дейност на КЕВР.

В мотивите на Решение № XXX от XXX г. по адм. дело № XXX от XXX г., Административен съд София-град приема, че твърдението на жалбоподателя, че необходимостта от извършване на прихващане по гражданско-правен ред е обусловено от отсъствието, според него, на действаща нормативна уредба, определяща правилата, по които следва да се реализира компенсирането на тези разходи – отмяната на Методиката от 2012 г. с Решение № XXX на Върховния административен съд по адм. дело № XXX от XXX г., е неоснователно. Според съда, използваният способ за погасяване на насрещни задължения в сферата на гражданското и облигационното право, макар и регламентиран в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), в конкретният случай е неприложим, тъй като са налице императивните изисквания на ЗЕ и не се касае за гражданско-правни взаимоотношения между две равнопоставени страни, а такива от публично-правно естество.

С писмо с вх. № XXX от XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е поискало КЕВР да прекрати процедурата за отнемане на лицензия № Л-141-11 от 13.08.2004 г. Дружеството заявява, че на XXX г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и НЕК ЕАД са подписали споразумителен протокол, с което страните постигат съгласие за прихващане на техни насрещни вземания за компенсиране на разходите за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени. Според „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД с подписването на този протокол се премахват принципните различия между двете дружества, а НЕК ЕАД признава валидността на извършените множество прихващания.

Освен това, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД посочва, че Решение № XXX от XXX г. на СГС по т.д. № № XXX от XXX г. е потвърдено с Решение № XXX от XXX г. на Софийския апелативен съд (САС) по т.д. № XXX от XXX г. Дружеството е приложило споразумителния протокол и решението на САС.

Във връзка с Решение от XXX г. на АС при БТПП по ВАД № XXX от XXX г. НЕК ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД на XXX г. са подписали споразумителен протокол от XXX г., според който дружествата са заявили, че вземанията, произтичащи от търговските взаимоотношения по повод продажбата на електрическа енергия са изцяло уредени, включително и чрез прихващане на техни насрещни вземания за компенсиране на разходите за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени и нямат никакви претенции едно към друго, които да произтичат от тези търговски взаимоотношения.

Предвид горните факти и обстоятелства, Комисията установи следното:

НЕК ЕАД е подало в КЕВР жалба с вх. № Е-13-01-10 от 03.02.2014 г., към която е представило допълнителни пояснения с писмо с вх. XXX от XXX г., съдържаща твърдения относно извършени от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД от и след м. XXX XXX г. прихващания на задължения към обществения доставчик за заплащане на доставена електрическа енергия с претендирани суми за възстановяване в пълен размер на разходите на крайния снабдител за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени.

ЗЕ, в чл. 35, ал. 2, т. 3, приема разходите, свързани с изкупуването на електрическа енергия по преференциални цени, за разходи, произтичащи от наложени на енергийните предприятия задължения към обществото. Чл. 35 от ЗЕ предвижда нарочен механизъм на компенсиране на такива разходи, в който КЕВР има правомощие да определя обема на компенсиране за всяко отделно предприятие и общия обем за възстановяване на съответния период. В тази връзка енергийните предприятия подават периодично заявления пред Комисията за компенсиране на тези разходи, към които представят доказателства за тяхното основание и размер (чл. 35, ал. 3 от ЗЕ). Според чл. 35, ал. 5 от ЗЕ, редакция обн. ДВ, бр. 20 от 2013 г.,

начинът за компенсиране на разходите, произтичащи от задължения към обществото, се определят в наредбите по чл. 36, ал. 3 от ЗЕ. Следователно, обемът за компенсиране се определя за всяко дружество от КЕВР по заявление на същото, а начинът на компенсиране се определя с наредба - чл. 13, ал. 2 и ал. 4 от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, обн. ДВ, бр.17 от 2004 г. отм.), впоследствие чл. 12, ал. 2 и чл. 38, ал. 2 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (Наредба № 1, обн. ДВ, бр. 33 от 5.04.2013 г. отм.), предвижда, че прогнозните разходи за задължения към обществото се възстановяват чрез добавка към цената за пренос през електропреносната мрежа и в случай, че действителните разходи на дадено енергийно предприятие надвишават одобрените, разликата се отразява в следващ ценови период. НРЦЕЕ, отм., а впоследствие ЗЕ, предвиждат начинът и механизмът на компенсиране на разходите за задължения към обществото да се определят с методика, приета от КЕВР.

Предвид горното, в ЗЕ и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане е регламентиран специален ред, по който в случай на разминаване между действителните и прогнозните приходи на енергийното предприятие за покриване на разходите, свързани със задължения към обществото, дружеството може да подаде заявление за компенсирането им пред Комисията. Този ред е специален спрямо общия гражданскоправен ред и държи сметка за спецификата на регулираните обществени отношения. Наличието на специален спрямо общия гражданско-правен ред, изключва приложимостта на способ за компенсиране на такива разходи по гражданско-правен ред на основание ЗЗД, а именно: прихващане по чл. 103 от ЗЗД. В случая, отношенията между обществения доставчик и крайния снабдител не са поставени на плоскостта на гражданското право, а по своето естество са публично-правни, уредени в ЗЕ и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

В мотивите на Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. КЕВР е определила механизъм, въз основа на който да бъдат компенсирани на НЕК ЕАД и крайните снабдители разходите, които същите са претърпели от наложените им задължения към обществото, свързани с изкупуване на електрическа енергия от ВИ и от високоефективно комбинирано производство през периода 01.07.2012 г. – 31.07.2013 г. Със същото решение Комисията е приела, че тези разходи следва да бъдат възстановени на обществения доставчик и съответно на крайните снабдители за период от 5 години, считано от 01.07.2014 г. или до 01.07.2019 г.

Предвид изложеното по-горе и с оглед извършените през визирания от НЕК ЕАД период действия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД по прихващане от и неплащане на дължими суми на НЕК ЕАД, с цел компенсиране на направени от крайния снабдител разходи за закупена електрическа енергия по преференциални цени, КЕВР с Решение № О1-Л-141-11 от 19.03.2014 г. е открила процедура за отнемане на издадената на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД лицензия № Л-141-11 от 13.08.2004 г. за извършване на дейността „обществено снабдяване с електрическа енергия“.

Редът и условията, при които се развива откритата процедура са регламентираны в чл. 59 от ЗЕ и раздел IV, глава четвърта на НЛДЕ.

С т. 2 и т. 3 от Решение № О1-Л-141-11 от 19.03.2014 г. КЕВР е дала на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД 7-дневен срок да преустанови нарушенията и да отстрани последиците от тях, както и на лицензианта е предоставен 14-дневен срок за писмено становище по решението за откриване на процедура за отнемане на лицензия (арг. от чл. 77, ал. 2 и чл. 79, ал. 2 от НЛДЕ). На основание чл. 79, ал. 3 от НЛДЕ КЕВР е изисквала становища от компетентните държавни органи.

Съгласно чл. 80, ал. 1 от НЛДЕ, ако лицензиантът не изпълни даденото предупреждение, не преустанови нарушението или не отстрани последиците, Комисията провежда открито заседание по отнемане на лицензията. В хода на откритата процедура са проведени открити заседания на 07.04.2014 г. и на 28.04.2014 г., във връзка с които НЕК ЕАД и „ЕВН България

Електроснабдяване“ ЕАД са представяли допълнителни доказателства, изразявали са становища и са правили възражения.

Откритата процедура по отнемане на лицензия завършва с решение, с което Комисията може да прекрати процедурата, ако са отпаднали основанията за отнемане на лицензията или да отнеме лицензията (чл. 81, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НЛДЕ). И двете хипотези налагат извършаване на преценка от Комисията по чл. 80, ал. 2 от НЛДЕ, а именно: дали дадено нарушение съставлява основание за отнемане на лицензията в зависимост от неговата значимост за непрекъснатото и сигурно снабдяване на клиентите, нарушаване целите и принципите на ЗЕ и/или системно нарушение от лицензианта на задълженията по лицензията или закона, тъй като посочената норма регламентира като основание за отнемане на лицензията тежестта на извършеното нарушение. В този смисъл, ако нарушението не е значимо за непрекъснатото и сигурно снабдяване на клиентите, нарушаване целите и принципите на ЗЕ и/или системно нарушение от лицензианта на задълженията по лицензията или закона, същото не съставлява основание за отнемане на лицензията, въпреки че първоначално е било основание за откриване на процедурата по отнемане на лицензия.

Настоящата процедура е във връзка с извършени от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД от и след м. април 2013 г. действия по прихващане и неплащане на дължими суми с цел компенсиране на направени от крайния снабдител разходи за закупена електрическа енергия по преференциални цени. Тези действия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД рефлектират върху паричните потоци и възможността на НЕК ЕАД да покрива текущите си задължения.

За оценка на влиянието на извършените прихващания от страна на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, в качеството му на краен снабдител, на насрещни задължения към НЕК ЕАД със свои насрещни вземания за закупена електрическа енергия, произведена от ВИ и високо ефективно комбинирано производство, върху непрекъснатото и сигурно снабдяване на клиентите, е направен финансов анализ и анализ на паричните потоци на НЕК ЕАД за 2013 г. – 2014 г.

От извършения финансово-икономически анализ на НЕК ЕАД на база годишния финансов отчет за 2013 г. е видно, че от осъществяване на дейността е реализирана загуба от 137 230 хил. лв. при нетна загуба за предходната година от 93 636 хил. лв. Влошаването на финансовия резултат се дължи на ръст на финансовите разходи с 81% и спад на приходите от получени дивиденди от дъщерни, асоциирани и съвместно контролирани предприятия с 63%, тъй като финансовият резултат за 2013 г. от оперативната дейност е подобрен спрямо предходната година, като загубата е намалена на 132 880 хил. лв. от 192 240 хил. лв. за 2012 г.

Съществен момент е, че през 2013 г. търговските и други вземания нарастват на 517 369 хил. лв. от 252 219 хил. лв. за 2012 г. в резултат на ръст на вземанията от електроразпределителните предприятия с 87%, от ДДС за възстановяване и други.

От друга страна, общите задължения също бележат ръст с 20,5% в резултат на ръст на задълженията към свързани лица (1 239 811 хил. лв.) с най-голям относителен дял към едноличния собственик на капитала – БЕХ ЕАД (723 040 хил. лв.), следвани от задължения към „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (85 352 хил. лв.), „КонтурГлобал Марица изток 3“ АД (199 332 хил. лв.), „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД (123 286 хил. лв.) и „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД (23 459 хил. лв.) и търговските задължения към топлоелектрически и топлофикационни централи и други доставчици на електрическа енергия в размер на 733 017 хил. лв., от които 59 982 хил. лв. към електроразпределителните дружества. В пояснителните бележки към годишния финансов отчет на НЕК ЕАД за 2013 г. е посочено, че електроразпределителните дружества възразяват срещу размера на посоченото задължение на основание чл. 94 от ЗЕ за изкупена електрическа енергия от ВИ и високоефективно комбинирано производство за периода 05.07.2013 г. - 31.07.2013 г. след влизане в сила на промени в ЗЕ и удължаване на регулаторния период до 31.07.2013 г., както и поради отмяна на Методиката от 2012 г.

За оценка на способността на дружеството своевременно да посреща финансовите си задължения е изчислен показателят обща ликвидност, като съотношение на краткосрочните активи и краткосрочните пасиви. Показателят обща ликвидност е под минимално изискуемите нива и показва, че НЕК ЕАД не разполага с необходимите собствени оборотни средства за обслужване на текущите си задължения, което е индикатор, че за осъществяване на нормална дейност е необходимо да се осигурят привлечени средства. В тази връзка е извършен анализ на отчета за паричните потоци към 31.12.2013 г., който показва, че нетните парични потоци от оперативна и инвестиционна дейност са отрицателни, а от финансовата дейност положителни в резултат на постъпления по получен заем от БЕХ ЕАД в размер на 325 667 хил. лв. и 70 491 хил. лв. постъпления по други заеми, в резултат на което нетното увеличение на паричните средства е положително на стойност от 24 618 хил. лв.

От изложеното може да се направи изводът, че НЕК ЕАД за да гарантира нормално осъществяване на дейността си, при условията на дефицит на собствен финансов ресурс в резултат на ръст на вземанията от продадена електрическа енергия, следва да осигури привлечени средства под формата на заеми или финансова подкрепа от собственика.

От извършения финансово-икономически анализ на НЕК ЕАД на база годишния финансов отчет за 2014 г. е видно, че от осъществяване на дейността е реализирана загуба от 586 509 хил. лв. при преизчислена загуба за предходната година от 217 902 хил. лв. по преизчисления годишен финансов отчет за 2013 г. Влошаването на финансовия резултат се дължи на ръст на разходите за електрическа енергия с 38% при ръст на приходите от продажби с 0,74%.

През 2014 г. е отчетен ръст на търговските и други вземания с 27%, от които вземания в размер на 491 455 хил. лв. към електроразпределителни дружества, от които 242 020 хил. лв. са от електроснабдителни дружества, за които има несъгласие от тяхна страна да ги потвърдят и платят на основание чл. 94 от ЗЕ за изкупена електроенергия от ВИ и високоефективно комбинирано производство за периода 05.07.2013 г. до 31.07.2013 г. след влизане в сила на промени в ЗЕ и удължаване на регулаторния период до 31.07.2013 г., както и поради отмяна на Методика от 2012 г.

Общите задълженията към 31.12.2014 г. са 3 479 836 хил. лв. при 3 119 375 хил. лв. за 2013 г. по преизчисления отчет или е налице ръст от 11,5%. От тях текущите търговски задължения са 1 169 937 хил. лв. при 771 127 хил. лв. за предходната година.

Дългосрочните задължения също бележат ръст, вследствие на дългосрочните задължения към топлоелектрическите централи в размер на 15 633 хил. лв., които са свързани с плащания за въглеродни емисии по дерогация за 2013 г., съгласно дългосрочно споразумение за изкупуване на енергия.

Дружеството отчита задължения в размер на 34 666 хил. лв. към електроснабдителните дружества, изчислени на база възстановените през 2014 г. недокомпенсиран разходи, произтичащи от задължения към обществото за периода 01.07.2012 г. – 31.07.2013 г., съгласно Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. на КЕВР.

Към 31.12.2014 г. краткосрочните задължения към топлофикационни централи в размер на 15 366 хил. лв. се дължат съгласно договори за цесии на тези дружества към „Първа Инвестиционна банка“ АД и съответно задължения в размер на 2 756 хил. лв. към „Инвестбанк“ АД.

Общите задължения към свързани лица към края на 2014 г. нарастват на 1 834 537 хил. лв. от 1 682 419 хил. лв. за 2013 г., от тях към БЕХ ЕАД са 1 062 976 хил. лв. нетекущи и 168 976 хил. лв. текущи задължения.

Дружеството и през 2014 г. поддържа ниска обща ликвидност, което показва, че е налице дефицит на собствен финансов ресурс да обслужва текущите си задължения.

Анализът на финансовите потоци на база отчета за паричните потоци към 31.12.2014 г. показва, че нетните парични потоци от оперативна и инвестиционна дейност са положителни в

размер на 190 932 хил. лв. за разлика от отчетените отрицателни парични потоци през предходната 2013 г. в размер на 156 450 хил. лв. Нетните парични потоци през 2014 г. от финансовата дейност са отрицателни в размер на 135 733 хил. лв., вследствие на изплащане на задълженията по получени заеми. Освен това е отчетена отрицателна рекласификация в други дългосрочни вземания от 14 944 хил. лв. Вследствие на това нетното увеличение на паричните средства е положително в размер на 40 255 хил. лв. и при налични парични средства в началото на годината от 72 243 хил. лв. и 2 хил. лв. нетна печалба от промени в обменни курсове паричните средства в края на годината са 112 500 хил. лв.

От гореизложеното е видно, че спрямо предходната година, НЕК ЕАД е подобрило паричните си потоци. Независимо от това, изхождайки от нивата на показателя обща ликвидност и на задълженията, които бележат ръст в годините не може да се направи категоричен извод, че в резултат на направените прихващания от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД в качеството му на краен снабдител на насрещно задължение към НЕК ЕАД със свои насрещни вземания за закупена електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство ще доведе до нарушаване сигурността на снабдяването поради следното:

- в нормативната уредба не съществува дефиниран финансов измерител, който да регламентира определението „нарушаване на сигурността на снабдяването“;

- по смисъла на § 1, т. 53б от Допълнителните разпоредби на ЗЕ „сигурност на снабдяването“ е както сигурност на доставките, така и снабдяване с енергия и техническа безопасност. Определящо за непрекъснатостта и сигурността на снабдяването с електрическа енергия е техническото състояние на електроенергийната система, което е обхвата на прерогативите на електроенергийния системен оператор. Сигурността на доставките се гарантира от оператора на електроенергийната система и независимо от търговските графици обвързани с разплащанията, той разполага със различни механизми (резервни мощности, аварийна помощ и др.) за осигуряване на физическата сигурност и непрекъснатост на доставките;

- целта на прихващането, когато е приложимо, е ефективност на плащанията чрез избягване на двойно плащане в случай, когато страните са взаимно задължени;

- въпреки тенденцията на влошаване на отчетения финансов резултат през анализирания период, коефициента за обща ликвидност се подобрява (0,28 за 2012 г.; 0,45 за 2013 г.; 0,53 за 2014 г.).

Следва да се има предвид, че независимо от това, поради високата задлъжнялост (около 3,5 млрд. лв.), показателят обща ликвидност на дружеството е под минимално изискуемите нива и показва, че НЕК ЕАД не разполага с необходимите собствени средства за обслужване на текущите си задължения, което е индикатор, че за осъществяване на нормална дейност е необходимо да се осигурят привлечени средства. Този факт е предпоставка за появата на риск от застрашаване на сигурността на снабдяването при невъзможност за осигуряване на заемни средства и съответно неразплащане с производителите на електрическа енергия. Това може да доведе до затруднения на производителите при осигуряване на първичен енергиен ресурс и неизпълнение на ремонтните програми, което е предпоставка за висока аварийност. Въпреки това обаче следва да се вземе под внимание фактът, че освен приходи от НЕК ЕАД производителите от ключово значение за осигуряване на сигурното снабдяване като АЕЦ „Козлодуй“, ТЕЦ „Марица изток 2“ и водноелектрическите централи, собственост на НЕК ЕАД, генерират по-голямата част от приходите си от сделки на свободния пазар.

Предвид големите задължения на обществения доставчик, които превишават значително размера на вземанията, през анализирания период е налице финансова дестабилизация на сектора, и натрупване на фрагментиран дълг по цялата верига производители – обществен доставчик на електрическа енергия – крайни снабдители. Поради това и с оглед тенденцията за подобряване на общата ликвидност на НЕК ЕАД не може да се оцени прякото влияние на

прихванатите средства от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД върху способността на обществения доставчик за обезпечаване изплащането на задълженията си и съответно влиянието върху риска от нарушаване на сигурността на снабдяването. Още повече, управлението на паричните потоци е в компетенциите на мениджмънта на дружеството и е невъзможно да се прецени дали са приоритизирани плащания към производители, при които съществува риск за нарушаване на сигурността на снабдяването.

Предвид изложените по-горе аргументи, Комисията приема, че със своите действия „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е създадо предпоставки за възникване на риск от застрашаване на непрекъснатостта и сигурността на снабдяването, предвид влиянието им върху ликвидността на НЕК ЕАД. В същото време е важно да се отбележи, че дори и без направените прихващания от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, поради високата задължнялост на НЕК ЕАД гореописаният риск е налице. Следва да се има предвид също, че прихванатите суми, представляват задължения на НЕК ЕАД, съответно вземания на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и за предотвратяване на ликвидна криза в някое от двете дружества е налице необходимост то да използва привлечен капитал. Предвид осигурената допълнителна ликвидност на обществения доставчик чрез финансова подкрепа от едноличния собственик на капитала на НЕК ЕАД - БЕХ ЕАД, Комисията счита, че този риск не е довел до настъпването на съществени последици върху непрекъснатостта и сигурността на снабдяването. Ноторно известно, също е, че към онзи момент непрекъснатостта и сигурността на снабдяването на клиентите не са били нарушени.

Предвид горното, предизвиканите от нарушенията на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД последици върху непрекъснатото и сигурно снабдяване на клиентите не са съразмерни с отнемането на лицензията на дружеството.

Във връзка с Решение от XXX г. на АС при БТПП следва да се има предвид че НЕК ЕАД не е поискало неговата отмяна по предвидения в закона ред и поради това то е влязло в сила и подлежи на принудително изпълнение по чл. 404, т. 1 от Гражданския процесуален кодекс. Въз основа на решението НЕК ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД на XXX г. са подписали споразумителен протокол от XXX г., според който дружествата са заявили, че вземанията, произтичащи от търговските взаимоотношения по повод продажбата на електрическа енергия, са изцяло уредени. Предвид горното, КЕВР следва да вземе предид последиците, произтичащи от влязлото в сила на Решение от XXX г. на АС при БТПП по ВАД № XXX от XXX г., както и факта, че страните са уредили отношенията си със споразумителния протокол от XXX г.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 1 и чл. 59, ал. 1, т. 2 от Закона за енергетиката и чл. 81, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 80, ал. 2 от Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Прекратява откритата с Решение № О1-Л-141-11 от 19.03.2014 г. процедура за отнемане на издадената на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД лицензия № Л-141-11 от 13.08.2004 г. за извършване на дейността „обществено снабдяване с електрическа енергия“.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд – София град в 14 (четиринадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

*Забележка: В публикуваното решение са заличени конкретни данни, посочени от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Национална електрическа компания“ ЕАД като търговска тайна по реда на Правила за достъп, използване и съхраняване на документи, представляващи производствена, търговска или друга защитена по закон тайна, приети от Комисията.